

ZZP Ping Ping

Jan Meijering, eigenaar van eenmanszaak Meijering Kunst en kunsteducatie in Arnhem, over het meten van de impact van zzp'ers in de kunstsector. Als je 'impact' aantoont, kun je geld vragen en onderhandelen over randvoorwaarden!

Helaas zijn we in onze branche steeds genoodzaakt onze waarde aan te tonen bij opdrachtgevers, klanten, fondsen, overheden, politici en bij familie- en vriendenfeestjes. Een professionele impactmeting van kunst en kunsteducatieve werkzaamheden zou daarbij behulpzaam kunnen zijn maar kost een gemiddelde zzp'er een hele jaaromzet. Daarom, na mijn persoonlijke verhaal, bij deze een aanzet voor een gratis zzp-tool: *doe je eigen impactmeting*.

Vijf jaar zzp'er, taart eten en de vlag uit?

Vijf jaar ben ik nu zzp'er in de kunsteducatie, tijd om taart te eten in de familie. Ik heb mijn financiële bijdrage kunnen leveren aan een eenvoudige welvaart en welzijn van mijn gezin. Ik was daar helemaal niet zeker van toen ik, vanwege gemeentelijke bezuinigingen, ontslagen werd bij de centra voor de kunsten waar ik kleine aanstellingen had. Maar toch gelukt dus. Het betekende echter meer doen voor minder geld, een ervaring die ik deel met vele anderen. Voor ziektekosten ben ik nu niet meer verzekerd, een pensioenpotje zit er ook niet meer in en de toekomst na corona is onzeker. Daarom kan toch de vlag niet uit.

Weinig geld verdienen

Binnen mijn kleine baantjes gaf ik lessen als bevoegd docent tekenen, schilderen en kunstgeschiedenis aan mensen in alle maten en soorten. Op weg naar ondernemerschap leerde ik de vrije markt op te gaan, bestaande uit rode, blauwe, gele en groene klanten. Verschillende doelgroepen ging ik benaderen met een aanbod op internet en coaches vertelden me dat ik mijn passie moest volgen. Maar het werkt niet echt heel goed en al het aanbod waar ik te weinig geld mee verdien, schrap ik. Over blijven de opdrachtgevers die zelf al het nut van kunst en kunsteducatie in zien. Maar ook daar staan de tarieven en randvoorwaarden nog steeds onder druk.

Vele zzp'ers en heel veel mensen

Wij zijn in Nederland met 250.000 zzp'ers in kunst en kunsteducatie. Er zijn ontroerende artikelen verschenen over wat wij bij mensen teweeg brengen met voorstellingen, exposities, buurtactiviteiten, bij groepen amateurkunstenaars en kinderen in het basisonderwijs. Wij zitten, voor het grote geld en mediasucces onzichtbaar, in de haarvaten van de fysieke samenleving: op scholen, buurthuizen, verzorgingscentra, kleine podia en expositieruimtes, cafés, winkels en in de openbare ruimte.

Wij samen hebben direct contact met miljoenen mensen, al er zijn ook 'witte vlekken' waar we niet zijn en toch ook wel willen zijn maar waar geen waardering en dus ook geen geld voor is.

Fair Practice Code en impactmeting

Als ik de Fair Practice Code voor de kunstensector uit 2019 lees, denk ik: het is gezien en goed omschreven wat de waarde van ons zzp'ers is en ook dat ons een inkomen gegund wordt om in je levensonderhoud te kunnen voorzien. Een goede stap zou zijn als iedereen er nu serieus mee aan de slag gaat. De corona-crisis maakt het voor ons zzp'ers urgent.

Durf het aan te kaarten bij je opdrachtgevers, waarschijnlijk moeten ze van hun subsidiënten er mee werken, maar doen ze het niet.

Maar voor het wèl zo ver is, uit acuut lijfsbehoud en ook voor toekomstige inkomsten, is het handig om je eigen impactmeting te doen. Daarmee wordt het verhaal van je onderneming sterker en bereik je inhoudelijk, organisatorisch en financieel meer.

Meet je zzp-impact, de cijfers

Voor jouw impactmeting moet je met cijfers komen, maar zonder een duur onderzoek. Zelf kun je eens het aantal mensen tellen die je bereikt hebt: in lessen, bij voorstellingen of exposities, het bereik van mediaberichten over jouw projecten. Al snel vele honderden mensen, schat ik voor jou.

Gebruik ook meetgegevens van de opdrachtgevers en samenwerkingspartners, kijk in hun verslagen en jaarplannen.

Impactmeting bestaat uit meer dan cijfers, in die verslagen zie je ook inhoudelijke uitgangspunten en doelen geformuleerd, die je voor jezelf kunt gebruiken.

Je impact voor stakeholders

Een professionele impactmeting bestaat uit drie delen:

1 Intern: behaal je je doelen?, 2 Extern: wat is de brede maatschappelijke impact waar je aan bijdraagt? en 3 Hoe kun je je innovatief doorontwikkelen, wie zijn daarbij je potentiële stakeholders?

Het 'intern' evalueren of je de doelen van je lessen en projecten haalt, deed je al. Je laat het waarschijnlijk zien op je site, Facebook en Instagram. Prima.

Over de externe impactmeting kun je misschien nog wat leren, ik wel in ieder geval. Behalve dat je met allerlei mensen werkt, dat heet inclusief, en klanten hebt, zij betalen jou, werk je ook met 'stakeholders'.

Stakeholders zijn alle belanghebbenden bij jouw lessen en projecten. Denk aan gemeenten en fondsen die projecten financieren waaraan jij verbonden bent. Ook de partijen die deel uit maken van de plek waar je je activiteit uitvoert, noem je stakeholders: scholen, stadswijken, kunstinstituten, horeca, en winkels. En de mensen die er komen: een breed of doelgericht publiek, klanten, buurtbewoners en ook je mede-zzp'ers.

Het is belangrijk die in kaart te brengen, ook zij hebben er belang bij dat jouw activiteit een succes wordt. Want ook bij hen belanden de financiële 'baten' van jouw inspanningen. Je maakt plekken aantrekkelijker voor allerlei andere activiteiten. Je kunt zorgen voor gratis publiciteit. Er is een uitstraling naar en klandizie bij winkels en horeca. Hier spelen vastgoedbelangen mee: de prijzen van panden stijgen door het 'leuke' imago van kunstzinnige activiteiten.

En met dat in het achterhoofd kun je zoeken naar nieuwe partijen om mee samen te werken in je projecten en inkomsten te genereren.

Beschrijf je zzp-impact, het verhaal

De impactmeting bij deze stakeholders is een deel van je verhaal. Welke waarden kun je anno 2020 aanvoeren?

Kunsthinnige waarden als beleving van schoonheid, stilte, troost, vreugde en het langzaam eigen maken van artistieke technieken schijnen op dit moment niet zo interessant te zijn. Maar met creativiteit en inspiratie zit je nu wel weer goed. Welzijnswaarden doen het nog beter. Op individueel niveau: ontspannen, minder stress ervaren, tegen eenzaamheid en persoonlijke zingeving. Op gemeenschapsniveau: ontmoetingen, verbinding, leefbaarheid en aantrekkelijkheid woonomgeving en ook de waarden van erfgoed en natuur (ecologische waarden) doen het goed. Je kunt ook een klimaat-impactmeting van je bedrijfje overwegen, daarover schrijf ik later nog eens.

Als je na zo'n impactmeting je verhaal goed kunt vertellen, verwoord je waar je onderneming voor staat en word je als gesprekspartner serieus genomen. Je onderhandelt beter over randvoorwaarden bij samenwerkingspartners, je bent in staat zelf subsidies aan te vragen en met de Fair Practice Code in de hand kunnen wij, alle zzp'ers bij elkaar, proberen onze tarieven omhoog te krijgen. Succes!

Linken:

<https://fairpracticecode.nl/nl/over>

<https://www.culture2business.nl/>